

ב. דנו אחרונים אודות מום שנעשה תוך כדי השחיטה, כגון ששחט והפריד את כל הראש מן הגוף (וע' תוספתא זבחים פ"ה; נקודות הכסף יו"ד כד; אחיעזר ח"ג ל,ב; חדושי הגר"ח על הש"ס (חולין), 'בענין מליקה בעוף'); שבת הלוי ח"ד עח).

ג. יש לומר שהמטיל מום בין שחיטה לקבלה, דינו כשאר מטיל מום בקדשים. ואינו ברור (ע' מנחת חינוך רפ"ה, ה רפ"ה, ב).

ואולם בשעת הוריקה אין צורך להיות הבהמה תמימה, ואפילו לא נשתייר ממנה אלא כזית בשר או חלב – זורק את הדם. אבל אם עברה שנתה בין השחיטה לזריקה [שהרי מחשבים שעות בקדשים] – פסול (שה תמים זכר בן שנה... יהיה – כל הוויותיו לא יהיו אלא בבן שנה).
אין חילוק בין קדשי קדשים לקדשים קלים.
נחלקו הדעות בין המפרשים אם דין ההולכה כדין הקבלה או כדין הוריקה.

דף כו

מג. א. האם הבהמה כולה צריכה להיות בתוך העזרה בשעת השחיטה והקבלה? ומה הדין בדיעבד כשהיתה מקצתה בחוץ?

- ב. בשר או אִמורים של קדשים קלים, שיצאו חוץ לעזרה לפני זריקת הדם – האם נפסל הקרבן בשל כך?
- ג. בשר או אִמורים של קדשי קדשים שיצאו לפני זריקת הדם לדרום העזרה – האם נפסלו?
- ד. האם העובד צריך להיות בתוך העזרה, ובקדשי-קדשים – בצפון, בזמן עבודתו?
- ה. תלה הבהמה באויר העזרה, ושחטה או שקיבל דמה במצב זה – האם עבודתו כשרה?
- ו. נתלה העובד באויר ושחט או קיבל הדם – האם עבודתו כשרה?

א. לכתחילה צריכה להיות הבהמה כולה בתוך העזרה (והביאם לה). בדיעבד, אם היו רגליה בחוץ, כיון שאותו חלק שיצא נפסל משום 'יוצא', הרי הדם או השמנונית של אותו החלק מעורב עם שאר הדם ומתערב עם הדם שבמזרק ופוסלו (ודם פסול אינו בטל ברוב. תוס' עפ"י גמ' ע"ט:) – על כן אין כשר אלא אם חתך את האבר שיצא עד שהגיע לעצם [ולא חתך את העצם – כי אז נפסל משום מום], ואחר כך קיבל את הדם.

א. כן היא שיטת רש"י ותוס'. ואולם הרמב"ם אינו מחלק בין לכתחילה ודיעבד, ולשיטתו בשעת שחיטה צריכה להיות כולה בפנים, ואם היה מקצתה בחוץ – הקרבן פסול. ובשעת קבלה אין צריך אלא שהדם היוצא אוסר, ולכן אם חתך ואח"כ קיבל – כשרה כנ"ל (עפ"י מפרשים). וכתב הראב"ד (פסוה"מ א, טו) שהבשר בכל אופן אסור באכילה).
ב. נראה לכאורה לפרש"י ששיער שיצא – כשרה, שאין כאן תערובת דם או שמנונית.

ב. האִמורים העולים על המזבח – נפסלים ביוצא כדין קדשי-קדשים, שהרי דינם להיקטר על המזבח שבעזרה (כן יוצא מהמזבח בסוגיא. ואולם להלן (פ"ט-צ ע"ש. וערש"י נג: ד"ה קדשי קדשים) נחלקו בזה. והרמב"ם (פסוה"מ א, לג) פסק שאינו נפסל).
ואולם בשר קדשים קלים, שמיועד להאכל בכל העיר – נחלקו אמוראים (פ"ט): כשיצא קודם זריקת הדם, האם נפסל ב'יוצא'. [ובסוגיתנו ניסו להוכיח מן הברייתא שנפסל, ודחון].

ג. בשר או אמורי קדשי קדשים שיצאו לדרום העזרה לפני זריקת הדם – לא נפסלו. וכן הבהמה כולה שפרכסה ויצאה לדרום – כשרה, אלא שצריך לקבל דמה בצפון (רמב"ם פסוה"מ א, יא).

ד. בשחיטה, עמד השוחט בחוץ ושחטה כשהיא בפנים – כשרה. (בן הבקר לפני ה' – ולא השוחט לפני ה' (לב:). ולדעת שמעון התימני (שם) ידיו של שוחט צריכים להיות לפני מן הנשחט). אבל בקבלת הדם – פסולה, עד שיעמוד המקבל בפנים (ל'עמד לפני ה' לשרתו). היה ראשו ורובו בפנים – כאילו לא נכנס. ואפילו ציצת ראשו לבדה בחוץ (בבאם אל אהל מועד – עד שיבוא בכולו. רבי זירא). גם בקדשי קדשים, השוחט אינו צריך להיות בצפון דוקא (ושחט אתו על ירך המזבח צפנה – אותו בצפון ולא השוחט בצפון (מה:). ואף לשמעון התימני, אין ידיו של השוחט צריך להיות בצפון. עתוס' שם), אבל מקבל הדם צריך להיות בצפון (ולקח – לו יקח (כלומר, יקח עצמו). או מדרשה אחרת כמו שאמרו להלן מה:), ואולם אם ראשו ורובו היה בצפון העזרה ומיעוטו בדרום – כשר.

א. מקום המקבל מעכב אף בדיעבד, כמו מקום העבודה (כמו שאמרו להלן מה: ובתד"ה קבלה).
ב. הכלי צריך להיות בצפון – בקדשי קדשים. וכן בקדשים קלים – בתוך העזרה, אבל אם היה רובו בחוץ ומיעוטו בפנים והדם נתקבל בחלק שבפנים, הגם שלא נפסל ב'יצא' – אינו כשר (כן כתבו התוס' להלן מזו. לפי תירוץ הראשון).

ה. תלה הבהמה באויר העזרה ושחטה, לרבא (וכן דעת אבוא דשמואל. רש"י) הקרבן כשר מלבד שחיטת קדשי-קדשים שאמרה תורה ושחט על ירך המזבח. אבל קבלת הדם אינה צריכה 'על ירך'. וכן בקדשים קלים, גם בשחיטה אין צורך ב'על ירך'.
לאביי, בקדשי-קדשים פסול בין בשחיטה בין בקבלה, שאויר צפון אינו 'צפון'. בקדשים קלים, בין בשחיטה בין בקבלה כשר.

ו. נתלה העובד; בשחיטה כשר ובקבלה פסול, שאין דרך שירות בכך. ואין חילוק בין קדשי קדשים לקדשים קלים.

דפים כו – כז

מד. מה דין הקרבן במקרים הבאים, לענין הדברים דלהלן: כפרתו וריצוי בעליו; אכילת בשרו; קבלת הדם ו/או זריקתו פעם נוספת בהכשר, במידת האפשר?
א. נתן את הדם על המזבח שלא במקומו הראוי, כגון בעליונו של מזבח במקום בתחתונו, במזבח החיצון ולא בפנימי, או נתן על גבי הכבש, או שלא כנגד היסוד.
ב. כמקרה הקודם, ועשה כן אחד מן האישים הפסולים לעבודה.
ג. כנ"ל במחשבת פיגול, כגון שזרק הדם שלא במקומו הראוי על דעת להקטיר האמורים חוץ לזמנן.
ד. חישב בשעת שחיטה לזרוק דמו שלא במקומו; כנ"ל כשחישב לזרוק חוץ לזמנו.
ה. נתן דם או קומץ על מזבח הפנימי.
ו. נתן קטורת זרה על המזבח הפנימי או החיצון.